

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 13C/127/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422204482
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Garaj
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2023:4422204482.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky samosudcom Mgr. Petrom Garajom v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, A., B. XX. C. D. X a č. 10, IČO: 30807484, proti žalovaným: I.) E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XX, zast. JUDr. Tibor Elzer, advokát, Nové Zámky, Hlavné námestie 1, a II.) KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31595545, zast. Advokátskou kanceláriou Miroslav Maďar, s.r.o., Horná 26, Banská Bystrica, IČO: 36868299, o zaplatenie 37 175 €, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a .
- II. Súd p r i z n á v a žalovaným v I. a II. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa svojou žalobou voči žalovaným domáhal zaplatenia sumy 37 175 € (pozostávajúcej zo sumy 25 784 € a sumy 11 391 €) ako regresu podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Zb. pre výplatu dávok poškodenej I. F. J. (F.), ktorej žalobca platil uvedenú sumu ako náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia z pracovného úrazu, ktorý menovaná utrpela dňa 18.9.2014 pri dopravnej nehode (kvalifikovanej ako pracovný úraz) a to voči žalovanému v I. rade ako voči priamemu škodcovi – vodičovi motorového vozidla BMW 525 EVČ: K. XXX L., ktorým bola škoda spôsobená a voči žalovanému v II. rade ako voči poisťovateľovi uvedeného vozidla pre PZP.

2. Žalovaný v I. rade so žalobou nesúhlasil a uviedol, že namieta premlčanie nároku žalobcu v časti plnenia, ktoré uhradil žalobca poškodenej I. J. (F.) dňa 19.5.2017 a že pokiaľ ide o druhú časť nároku poukázal na to, že ju žalobca poškodenej vyplatil až potom ako poškodenej už plnil žalovaný v II. rade a teda žalobca si mal tento nárok uplatniť voči poškodenej a nie voči nim.

3. Žalovaný v II. rade so žalobou nesúhlasil a uviedol, že popiera dôvodnosť žaloby, v prvej časti plnenia vzniesol námietku premlčania a pokiaľ ide o jeho druhú časť uviedol, že oni v prospech poškodenej z rovnakého titulu plnili ešte predtým, než plnil v jej prospech žalobca a plnili sumu vyššiu, pričom nemali vedomosť o tom, že si poškodená tento nárok uplatnila duplicitne.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením ku spisu pripojených dokladov a správ a zistil tento skutkový a právny stav:

5. Z oznámenia o poistnej udalosti doručenej žalobcovi dňa 25.9.2014 súd zistil, že ním spoločnosť ARC international s.r.o. Nové Zámky (ako zamestnávateľ poškodenej I. J.) oznámil žalobcovi vznik pracovného úrazu menovanej, ku ktorému došlo pri dopravnej nehode dňa 18.9.2014.

6. Zo záznamu o registrovanom pracovnom úraze 22.9.2014 doručenému žalobcovi dňa 25.9.2014 súd zistil, že je v ňom opísaný priebeh dopravnej nehody a s tým súvisiace okolnosti.

7. Z oznámenia žalobcu zo dňa 9.2.2022 adresovaného žalovanému v II. rade súd zistil, že ním žalobca vyzval žalovaného v II. rade k zaplateniu žalovanej sumy ako náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia za obdobie dočasnej pracovnej neschopnosti poškodenej I. J. za obdobie od 6.4.2016 do 31.1.2017 a to zo škodovej udalosti č. 80063005311.

8. Z výzvy žalobcu č. 1/2022 zo dňa 9.2.2022 a zo dňa 1.8.2022 adresovanej žalovanému v I. rade súd zistil, že ním žalobca vyzval žalovaného v I. rade k zaplateniu žalovanej sumy ako regresu za sťaženie spoločenského uplatnenia poškodenej za obdobie od 18.9.2014 do 30.9.2015 a od 6.4.2016 do 31.1.2017, ktoré žalobca poškodenej uhradil.

9. Z rozsudku Okresného súdu Komárno 3T/106/2016-884 zo dňa 15.5.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra 1To/87/2018-962 zo dňa 27.11.2018 súd zistil, že žalovaný v I. rade bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví tým, že spôsobil dňa 18.9.2014 dopravnú nehodu, pri ktorej utrpela zranenia I. F. J. a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody a tiež zákaz činnosti.

10. Zo žiadosti žalobcu zo dňa 1.6.2022 adresovanej žalovanému v II. rade súd zistil, že žalobca ňou žalovanému v II. rade oznámil, že poškodená I. F. (J.) si uplatnila nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia dňa 10.8.2016 a jej nárok v celkovej sume 37 175 € bol uhradený nasledovne: dňa 19.5.2017 suma 25 784 € a dňa 14.9.2021 suma 11 391 €.

11. Z rozhodnutia žalobcu č. 1116012247 zo dňa 14.6.2016 súd zistil, že ním bola poškodenej I. F. F. priznaná náhrada za bolesť v dôsledku pracovného úrazu v sume 20 045 €.

12. Z oznámenia žalovaného v II. rade o poistnom plnení zo dňa 23.12.2019 adresovanom poškodenej I. F. súd zistil, že žalovaný v II. rade ako náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia poškodenej poukázal sumu 44 571 €.

13. Zo žiadosti I. F. F. doručenej žalobcovi dňa 18.9.2014 súd zistil, že si ním uplatnila priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

14. Z rozhodnutia žalobcu č. 1116020417 zo dňa 6.10.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.4.2017 súd zistil, že ním I. F. F. bol priznaný nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu v sume 21 192 €.

15. Z rozhodnutia žalobcu č. 24105-6/2017 zo dňa 14.2.2017 súd zistil, že ním bolo prerušené odvolacie konanie vo veci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu a to z dôvodu, že nebolo možné presne a úplne zistiť skutkový stav veci podľa § 210 ods. 2 zákona č. 461/2003 Zb..

16. Z rozhodnutia žalobcu č. 1117001126 zo dňa 13.4.2017 súd zistil, že ním bolo rozhodnuté vo veci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu tak, že rozhodnutie uvedené v bode 14 tohto rozsudku bolo zmenené a menovanej bola priznaná suma 25 784 €.

17. Z rozsudku Krajského súdu Nitra 23Sa/65/2017-53 zo dňa 20.11.2017 súd zistil, že ním bolo zrušené rozhodnutie žalobcu uvedené v bode 16 tohto rozsudku.

18. Z rozhodnutia žalobcu č. XXXXX-XX/XXXX-XX zo dňa 12.2.2018 súd zistil, že ním bolo zrušené rozhodnutie žalobcu uvedené v bode 14 tohto rozsudku.

19. Z rozhodnutia žalobcu č. 1118014152 zo dňa 28.6.2018 súd zistil, že ním bolo zastavené konanie vo veci na náhrady I. F. F. za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku vyššie uvedeného pracovného úrazu.

20. Z rozhodnutia č. 1118017568 zo dňa 17.8.2018 súd zistil, že ním bolo zamietnuté odvolanie poškodenej I. F. voči rozhodnutiu uvedenému v bode 19 tohto rozsudku.

21. Z rozsudku Krajského súdu Nitra 23Sa/80/2018 zo dňa 11.2.2019 súd zistil, že ním bola zamietnutá žaloba I. F. F. proti žalobcovi o preskúmanie zákonného postupu žalobcu a jeho rozhodnutia uvedeného v bode 20 tohto rozsudku.

22. Z rozhodnutia žalobcu č. 371-68/2021-NZ zo dňa 29.7.2022 súd zistil, že ním bola I. F. F. priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 37 175 €. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 7.3.2021.

23. Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky 6Csp/28/2020 súd zistil, že v uvedenej veci I. F. F. žalovala žalovaných v I. a II. rade o zaplatenie 54 570 € ako náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom konanie bolo v časti o zaplatenie sumy 44 871 € bolo a/ konanie zastavené na základe späťvzatia žaloby v tejto časti (z dôvodu, že žalovaný v II. rade žalobkyni uhradil sumu 44 871 € a to dňa 27.12.2019) a b/ v časti o zaplatenie zostávajúcej časti žaloby v sume 9699 € bola žaloba zamietnutá. Toto rozhodnutie súdu prvej inštancie Krajský súd v Nitre rozsudkom 8CoCsp/6/2021-279 zo dňa 27.1.2022 v napadnutej zamietajúcej časti (b) potvrdené. V uvedenej veci je podané žalobkyňou dovolanie v časti b/ , o ktorom dosiaľ rozhodnuté nebolo.

24. Podľa § 238 ods. 1, ods. 5 zákona č. 461/2003 Zb. Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok. Právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

25. Podľa § 106 ods. 1 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

26. Zamestnanec môže utpieť pracovný úraz aj pri dopravnej nehode počas plnenia pracovných úloh. V takom prípade si môže poškodený zamestnanec uplatniť nároky zo škody na zdraví pri pracovnom úraze zo zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka alebo podľa Zákonníka práce. Zodpovednosť za škodu pri pracovnom úraze upravuje Zákonník práce. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku upravuje Občiansky zákonník. Nároky poškodeného pri dopravnej nehode hradí komerčná poisťovňa z povinného zmluvného poistenia. Nároky pri pracovnom úraze hradí Sociálna poisťovňa z úrazového poistenia zamestnávateľa. Rozsah nárokov pri povinnom zmluvnom poistení a pri úrazovom poistení sa čiastočne prelína s istými rozdielmi.

27. Ústavný súd SR sp. zn. 329/2014 prijal dňa 5.6.2014 uznesenie, ktoré sa venuje uplatneniu zásady lex specialis derogat legi generali pri zodpovednosti za škodu. Ide o zásadu, podľa ktorej špeciálny zákon ruší všeobecný zákon. Zákonník práce je špeciálnym zákonom k všeobecnému právnomu predpisu, ktorým je Občiansky zákonník. Pri zodpovednosti za škodu sa uplatňuje nielen zásada, podľa ktorej osobitná úprava ruší úpravu všeobecnú, ktorá definuje vzťah jednotlivých režimov zodpovednosti za škodu, ale aj zásada jedného odškodnenia jednej škodovej udalosti. Nároky, ktoré vyplývajú z jednotlivých režimov zodpovednosti za škodu, v zásade nemožno vnímať ako nároky kumulatívne, t.j. tak, že poškodený má nárok na odškodnenie z každého systému zodpovednosti za škodu. Rovnako tak vzájomný vzťah systémov zodpovednosti za škodu definovaný uvedenými princípmi zásadne neumožňuje, aby si poškodený vyberal čiastkové nároky z viacerých systémov náhrady škody podľa výhodnosti a aby si takto vyskladal individuálny systém odškodnenia.

28. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že dňa 18.9.2014 pri dopravnej nehode (kvalifikovanej ako pracovný úraz) utrpela zranenia I. F. F.. Predmetnú dopravnú nehodu zaviniť žalovaný v I. rade ako vodičov motorového vozidla BMW 525 EVČ: K. XXX L., ktorým bola škoda spôsobená a jeho poisťovateľom pre PZP bol žalovaný v II. rade. Taktiež je nepochybné, že žalovaný v I. rade bol rozsudkom Okresného súdu Komárno 3T/106/2016-884 zo dňa 15.5.2018 v spojení

s uznesením Krajského súdu Nitra 1To/87/2018-962 zo dňa 27.11.2018 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody a tiež zákaz činnosti.

29. Taktiež má súd za preukázané, že žalobca uhradil poškodenej I. F. F. dňa 19.5.2017 sumu 25 784 € a dňa 7.9.2021 sumu 11 391 €. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporu sporné a súd ich má preukázané a z rozhodnutia žalobcu uvedeného v bode 23 tohto rozsudku (predposledný odsek uvedeného rozhodnutia) je zrejmé, že prvú časť nároku žalobca uhradil poškodenej 19.5.2017.

30. Ďalej má súd za preukázané, že žalovaný v II. rade uhradil v prospech poškodenej I. F. ako náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia dňa 27.12.2019 sumu 44 871 €.

31. Pokiaľ ide o prvú časť nároku žalobcu (zaplataenie sumy 25 784 €), súd konštatuje, že tento nárok je premlčaný a ako taký ho po vznesení námietky premlčania žalovanými v I. a II. rade nemožno žalobcovi priznať.

32. Súd totiž konštatuje, že je tak tomu preto, že 2-ročná premlčacia lehota podľa § 106 ods. 1 OZ na uplatnenie tohto práva na súde uplynula márne.

33. Je tomu tak preto (a z rovnakých dôvodov súd nepovažuje námietky žalobcu voči premlčaniu jeho nároku za dôvodné), že túto časť nároku (25 784 €) uhradil žalobca poškodenej I. F. dňa 19.5.2017, na vec sa pritom vzťahuje premlčacia lehota 2 roky (náhrada škody, o ktorú ide, sa premlčuje podľa § 106 ods. 1 OZ v 2-ročnej lehote, ktorá začne plynúť odvtedy, kedy sa žalobca dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá). Žalovaný v I. rade bol pritom právoplatne uznaný vinným zo zavinenia dopravnej nehody, pri ktorej pracovný úraz vznikol dňom 27.11.2018, v tento deň preto podmienky pre začatie plynutia premlčacej lehoty boli splnené, pretože žalobca už v prospech poškodenej plnil, vedel že na jeho strane ku škode došlo a aj v akej výške a že za ňu zodpovedá žalovaný v I. rade ako priamy vinník.

34. Teda je zrejmé, že žalobca v prospech poškodenej plnil prvú časť predmetného nároku už 19.5.2017, pričom v tom čase vedel voči komu mu vznikne nárok na regres, teda najneskôr nasledujúcim dňom (28.11.2018) začala plynúť 2-ročná všeobecná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 28.11.2020 márne, nakoľko žalobca svoju žalobu na súd podal až dňa 27.10.2022.

35. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť nároku žalobcu (zaplataenie sumy 11 391 €), súd konštatuje, že rozhodujúcim pre posúdenie dôvodnosti žaloby v tejto časti a pre vysporiadanie sa s námietkou žalovaných v I. a II. rade o tom, že žalovaný v II. rade už v prospech poškodenej plnil tento nárok a to vo vyššom rozsahu než žalobca a najmä predtým, než plnil žalobca, je posúdenie toho, kto a podľa akého právneho predpisu (akej právnej sily) plnil a ktoré plnenie má prednosť. Tu súd poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ by boli žalobca a žalovaný v II. rade plnili na základe právnych predpisov, z ktorých je jeden lex generalis a druhý lex specialis (vid' body 26 a 27 tohto rozsudku), prípadne že by boli plnili na základe právnych predpisov rôznej právnej sily, bolo by zrejmé, ktorý právny predpis je na tento prípad nutné použiť.

36. V danom prípade však nejde o vzťah všeobecného a špeciálneho zákona, nakoľko všeobecným zákonom vo vzťahu k náhrade škody je Občiansky zákonník, pričom však zákon č. 461/2003 Zb. o sociálnom poistení (podľa ktorého plnil žalobca) a rovnako aj zákon č. 381/2001 Z. o povinnom zmluvnom poistení (podľa ktorého plnil žalovaný v II. rade) sú k nemu zákonmi špeciálnymi a sú tiež rovnakej právnej sily a žiaden z nich nemá prednosť pred tým druhým.

37. Potom v situácii, kedy si poškodená svoj nárok uplatnila u žalobcu zo sociálneho poistenia a u žalovaného v II. rade zo zákona o povinnom zmluvnom poistení napriek tomu, že kumulácia týchto nárokov nie je možná a odškodnená mohla byť iba z jedného z nich, je jediným kritériom pre posúdenie tejto otázky skutočnosť, ktorá zo strán sporu kedy poškodenej plnila, t.j. poradie v akom plnili.

38. Preto súd konštatuje, že za situácie, kedy žalovaný v prospech poškodenej ten istý nárok plnil skôr (27.12.2019) než žalobca (7.9.2021), je nutné uzavrieť, že v čase kedy plnil žalobca, tento nárok na strane poškodenej už bol uspokojený a tým zanikol splnením, preto pokiaľ žalobca napriek tomu tento nárok plnil, poškodenej nárok bol plnený duplicitne a žalobca si musí voči poškodenej podľa § 236 zákona č. 461/2003 Zb. si žalobca uplatniť vrátenie tejto dávky (ktorý nárok sa premlčuje v subjektívnej

premlčacej lehote 3 roky). Pri zachovaní riadnej starostlivosti mohol žalobca predtým než v prospech poškodenej plniť, zistiť, že jej nárok už bol splnený žalovaným v II. rade a nakoľko nie je možná kumulácia odškodnenia tohto nároku, nemal v prospech nej sám plniť, čo u žalovaného v II. rade platiť nemôže, nakoľko platil ako v poradí prvý a to takmer o 2 roky skôr.

39. Z tohto dôvodu nie je nárok žalobcu dôvodný ani v tejto časti.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovaným v I. a II. rade v konaní plne úspešným priznal súd nárok na plnú náhradu trov konania. O výške ich nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd Nitra. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (označenie toho, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis odvolateľa) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.